GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Marti'a, Joi'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 132. **Vineri 20 Novembre|2 Decembre** **1881.**

Brasiovu, 20 Novembre.

Mersulu lucruriloru in Germani'a preocupa adi multu lumea politica européna. La prim'a ochire asupra situatiunei interne a acestei imperatie càpetamu impressiunea, cà fórte incetu si greu inaintéza oper'a consolidarii unitatii germane. Si de ce? Óre nu s'au luptatu Bavaresii, Saxonii s. a. cu aceea-si bravura si cu acelasiu entusiasmu in contra ostiriloru francese cá si Prussii? Se póte admite, cà ei ar pune piedici acuma unitatii pentru care au versatu sange in anii 1870/1?

Nimenea, credemu, nu va sustiené, cà ar' mai esiste undeva Germani, cari se nu voiésca unitatea nationala. Asupra acestui punctu sunt adi in claru toti invetiatii dela cele duóedieci de universitati germane. Nu cestiunea cà se fia unitate séu nu, preocupa adi pe Germani, ci este vorb'a de a se sci cà in ce modu së se termine oper'a unitatii nationale; së se prefaca óre tóta Germani'a numai intr'o mare casarma militara, fara alta missiune decàtu aceea de a face se precumpanésca forti'a ei soldatiésca in concertulu stateloru europene, séu mai esiste pentru natiunea germana altu scopu mai inaltu si mai demnu de civilisatiunea timpului de faç̧ia, scopulu de a propasi in libertate si in bunastarea sociala?

Spre nenorocirea natiunei germane adi lucrurile in Germani'a sunt predominate de curentulu celu d'antaiu, care privesce la statu cá la unu feliu de institutu pentru crescerea de militari si considera marea problema a libertatii si a progressului socialu mai multu cá unu reu, decàtu cá o necessitate a timpului.

Ce diferintia mare intre desvoltarea actuala a statului invingĕtoriu si intre aceea a statului invinsu. Germani'a devine din ce in ce mai reactiunara, pre candu Franç̧i'a progreséza pe cararea ce a indicat'o popóreloru intregului continentu marea revolutiune francesa. In Germani'a stare de assediu, partidele divisate, unu singuru omu impunendu vointi'a s'a intregei natiuni, in Franç̧i'a libertatea crescêndu, partidele grupandu-se in giurulu principieloru republicane; in Germani'a decadentia economica si miseria, in Franç̧i'a inflorire si bunastare materiala ca niciodata mai nainte.

Dupa acést'a mica paralela intrebamu, cine sunt adi mai de invidiatu invingĕtorii séu invinsii dela 1870/1? In Reichstagulu germanu si in Camerele francese se oglindéza destulu de bine situatiunea ambeloru state si dieu nu este greu de a ne convinge, care din aceste oglinde arata lucruri mai frumóse.

Déca te uiti la camer'a francesa sci cu cine ai de a face, nu este inse totu asia cu Reichstagulu germanu a càruia icóna nu este nici pe departe atàtu de curata. Nu se scie care partida are adi maioritate in parlamentulu germanu, dér' se scie cà printiulu Bismark e alf'a si omeg'a, si cà tóte voru trebui se mérga dupa voia lui, càci la din contra — vai de Reichstag, elu va fi dissolvatu si cine mai scie ce i se va mai intemplá.

Este acést'a o situatiune rusinatóre pentru marea natiune germana, dér' ce se-i faci, lui Bismarck are së i se multumésca mai multu succesele Germaniei dela 1866 si 1870 si cu tóte cà in ultim'a s'a vorbire tienuta in afacerea legaturei vamale cu orasiulu Hamburg, cancelariulu voiesce se decline dela sine acésta multiamire, elu totusi o pretinde in form'a de supunere la tóte proiectele lui.

„Nu se me clevetiti, dér' ar' trebui se me laudati, cà voiescu se ducu la sfêrsitu unitatea nationala" dise principele Bismarck. De aceea inse, cà nu este egalu ce medilóce va intrebuintiá spre acestu scopu, cancelariulu nu voiesce se scie. Elu cere cá partidele së se indrepte dupa elu, nu elu dupa densele si de aceea este asia de greu a 'ti face o idea clara despre situatiunea actuala in parlamentulu germanu.

Bismarck se jaluiesce cà certele de partida se inmultiescu si cà o maioritate se forméza numai atunci candu e vorb'a de a negá ceva ce voiesce densulu. Deputatulu Richter i-a replicatu inse fórte nemeritu, cà reulu de capetenia este ambitiunea prea mare a cancelariului, care declara ori-ce parere a altora de antinationala si nu sufere unu omu de sine statatoriu langa sine!

Press'a austro-ungara si Mesagiulu romanu.

Intre foile straine, cari se pronunçia asupra M e s a g i u l u i r e g a l u r o m a n u este si „P e s t e r L l o y d." Nu putemu uitá, cà patronulu acestei fóie, comitele A n d r á s s y, era acela, care vorbea de unu óre care „siovinismu" alu Romaniloru in cestiunea Dunarei, pe candu interessele Romaniei ar' fi „identice" cu ale Austro-Ungariei si totu Andrassy a adausu, cà Romani'a fiindu independenta nu s'ar' mai bucurá de protectiunea Europei si de aceea nu i-ar' remané alt'a, decàtu a se intielege cu Austro-Ungari'a. Acusarea de siovinismu era, cum dicea si „Journal des Débats", cu atàtu mai strania, cu càtu venea dela unu Maghiaru, representantulu natiunii celei mai siovinìste din lume. Nu mai puç̧inu grava era afirmatiunea, cà Romani'a n are ce se mai astepte la spriginulu si protectiunea Europei.

Mesagiulu Regelui Carolu, cu limbagiulu seu demnu, consciu si curagiosu a trebuitu se produca dér' nu puç̧ina desamagire la acei politici unguri, cari credeau, cà Romanii nu mai au altu refugiu decàtu e se aruncá in braç̧iele loru — neconditiunatu. Protestulu indirectu contra monopolisarei Dunarei, ce'lu contiene Mesagiulu romanu, a facutu unu efectu insemnatu asupra celoru dela „Pester Lloyd," ei trebuieau se 'si gandésca, cà Romani'a nu sta tocmai asié singura in lume, cum o credea dlu Andrassy si póte cà ea, desi independenta, se bucurá inca, déca si nu de protectiunea, dér' celu puç̧inu de-o mai mare bunavointia a multoru poteri. De alta parte au trebuitu së se convinga din resolut'a declaratiune a Mesagiului romanu, cà in Romani'a „siovinismulu", de care vorbea d. Andrassy, este semtiulu adeveratu romanescu de conservare nationala, care unesce pe toti fiii aceleia'si tieri si nu sufere a se face nici unu traficu in cestiunea Dunareana. Eaca dér' caus'a, din care pentru prim'a-óra „Pester Lloyd", discutandu Mesagiulu romanu, intrebuintiéza unu limbagiu moderatu, vorbindu cu mai mare respectu despre o tiéra, care prin propri'a ei taria s'a redicatu la rangulu ce'lu ocupa adi in concertulu stateloru europene.

Ce-i dreptu, „Pester Lloyd," admitendu, cà Romani'a si Regele ei sunt in dreptu de a fi mandri pe positiunea ce 'si-au eluptat'o, atribue mare parte a succeseloru statului romanu bunavointiei d-lui Andrassy pe candu era ministru. Nu voimu se cercetamu incàtu Austro-Ungari'a a ajutatu Romaniei cá se devina independenta si Regatu, dér' chiaru si candu tóte „favorurile" de cari vorbesce „Pester Lloyd" ar' fi ceeá ce se dice in limb'a vulgara „bani buni," nu ar' urmá nicidecum de aici, cá Romani'a dreptu recunoscintia se 'si parasésca legitimele si vitalele interesse la Dunare. Se vedemu inse cari sunt parerile memoratei foi:

„Discursulu tronului — dice „Pester Lloyd" — ce l'a pronunciatu eri Regele Carolu, este aptu de a ne implé de ingrijiri serióse din mai multe cause, de ingrijiri cu deosebire pentru Romani'a insasi... Interessele austro-ungare la Dunare anevoie voru fi ameniutiate prin resistenti'a Romaniei de a conlucrá in comunu cu noi, dér' tenerulu Regatu este in periculu de a suferi pagube serióse, déca ómenii lui de influintia voru continuá a parasi astfeliu, cum face mesagiulu, tóta obiectivitatea, intielepciunea si moderatiunea. Totu ce spune Mesagiulu romanu asupra importantiei si marei valóre a navigatiunei Dunarei s'ar' poté dice in acelasiu modu si in unu Mesagiu càtra parlamentulu din Pest'a séu càtra celu din Vien'a, numai càtu autorii unguri séu austriaci in justulu loru semtiu de cuviintia, celu posedu adeveratii ómeni de statu (sic!) s'ar' fi feritu de a dá fraseloru generale neresturnabile o accentuare, care le face se apara a p r ó p e c á o a c u s a t i u n e i n c o n t r a s t a t u l u i v e c i n u."

Dupa acést'a „Pester Lloyd" se silesce a demonstrá cà si Austro-Ungari'a doresce totu asié de sinceru cá si Romani'a libertatea Dunarei. Cu privire la declararea Mesagiului romanu, cà Romanii nu voru consemti la combinatiuni, cari ar' avé de efectu cá navigatiunea dela Portile de feru la Galati, se remana sub actiunea preponderanta a unei singure poteri." „Pester Lloyd" dice, cà acést'a d e c l a r a r e o p ó t e p r i v i c á i n d r e p t a t a n u m a i s i n u m a i i n c o n t r a A u s t r o - U n g a r i e i si cà ea invólve o rea tàlmacire a intentiuniloru Austro-Ungariei, asié cà p'aci ar' fi greu a crede in seriositatea ei; apoi continua asié:

„Repetamu, ce amu disu de multe-ori la acestu locu: in cestiunea Dunaréna nicidecum nu e vorb'a de-o secuestrare a liberei navigatiuni din partea Austro-Ungariei.

„Asemenea nu voimu vreo preponderantia in controlu. Monarchi'a tìntesce numai si numai la aceea, cá se asigure folosirea libera si neimpedecata economica a fluviului si la acést'a folosire trebuie s e i se asigure A u s t r o - U n g a r i e i a c e a i n f l u i n t i a, ce se cuvine acestui statu mare in tóte impregiurarile, conformu positiunei sale geografice si cá putere mare europena, precum si conformu desvoltarei sale inaintate industriale."

„Acést'a tìnta ce-o urmarimu este si in interessulu Romaniei, cá si 'n alu nostru. Convinsi fiindu, cà de o parte si 'n cercurile Romaniei va strabate cunoscinti'a adeveratei situatiuni si cà de alta parte elementele resistente voru trebui se cedeze cu timpulu influintiei monarchiei nóstre, credemu a poté intempiná asertiunile mesagiului romanu linistitu si cumpetatu. Austro-Ungari'a este ce-e dreptu interesata la compunerea unui regulamentu de navigatiune la Dunarea de josu, d é r' n u i n p r i m'a l i n e a. O amanare a solutiunei acestei cestiuni nu va atinge interessele economice si comerciale ale Austro-Ungariei in acea mesura, cá se putemu sacrificá càtusi de puç̧inu din aspiratiunile legitime ale monarchiei in privinti'a positiunei sale la Dunare. Noi p o t e m u d é r' l i n i s t i t u s e c u t e z a m u a n e r e t r a g e i n l i n i'a a d u ó'a s i a n e u i t a càtva timpu cum intielegu si cum voru se resolve ceilalti cestiunea."

„Noi prin acést'a nici nu vomu perde, nici nu vomu periclitá nimicu. Dér' toti din tóte partile, si cu deosebire vecinii nostri in Romani'a, voru trebui së se convinga, cà acést'a cestiune nu se va puté resolvá f a r a Austro-Ungari'a séu in c o n t r a ei, adeca fara depliu'a considerare a pretensiuniloru si interesseloru indreptatite ale acestei monarchie."

„N. fr. Presse" se pronuntia asupra articlului acestu „inspiratu" alu lui „Pester Lloyd" dicêndu: „Afirmarea lui „P. L.", cà Austro-Ungari'a se va retrage in lini'a a duó'a, este cá si o marturisire a f i a s c u l u i Austro-Ungariei faç̧a de Romani'a càci nimenea nu va poté sustiené seriosu cu „P. L." cà regularea cestiunei Dunarene ar' fi pentru Austro-Ungari'a unu interesu secundariu."

Cele mai multe diare unguresci considera Mesagiulu regalu romanu cá o p r o v o c a r e a Austro-Ungariei.

Diuarele vienese asemenea nu sunt incantate de energiósele declaratiuni ale Mesagiului romanu. „N. Fr. P r e s s e" dice intre altele:

„Déca si nu ne-amu facutu niciodata sperantie sanguinice in cestiunea Dunarei si déca si amu trebuitu se ne dicemu, cà dupa declararile facute in delegatiune de càtra d. Kallay, unu succesu alu Austro-Ungariei a devenitu neverosimilu, totusi amu comptatu la ingàduinti'a Romaniei in unele puncte... Mesagiulu Regelui Carolu ne arata inse din contra, cà resistinti'a Romaniei este adi mai tenace cá vreodata."

„...Mesagiulu romanu se esprime fórte francu si fara floscule, si inlocuiesce prin sinceritate, ce 'i lipsesce din politetia. Póte cà inca nu s'a mai pomenitu, cá intr'unu Mesagiu sè se impute statului vecinu cà intrebuintiéza cium'a de vite cá pretecstu spre a inchide fruntariile; si ne vine a dubitá, cà cei din Bucuresci 'si-ar' permite unu asemenea limbagiu façia de Russi'a..."

In asigurarea cà Romani'a va face tóte sacrificiile pentru navigarea pe Dunare si cà voiesce cá la acésta navigare se fia aplicate in apele romane autoritatile romane. „N. Fr. Presse" vede unu refusu desevèrsitu la adres'a guvernului austriacu. Se vede, dice mai departe numit'a fóia, cà Romanii nici nu voiescu se mai scie de-o comissiune mixta si ar' fi tristu cà in acésta privintia le vine in ajutoriu chiaru art. 55 alu tractatului dela Berlin, care din caus'a usiurintiei representantiloru Austriei nu s'a stilisatu asié cum pretindeau interesele Austriei.

In ceea ce privesce pretensiunea cá politi'a fluviala la tiermulu romanescu se fia in man'a autoritatiloru romane, dice „N. Fr. Presse", cà pentru primulu momentu ea se pare a fi justa; dér' déca s'ar' concede Romaniloru supraveghiarea reglementului prin propriele sale organe, ar' pretinde si Bulgari'a si Serbi'a totu aceea'si pe tiermulu loru si Austro-Ungari'a n'ar' mai avé cuventu la Dunarea de josu. Prin acést'a s'ar' periclitá chiaru libertatea navigatiunei, càci Romani'a n'ar' observá nici chiaru conventiunea de façia si ar' causá multe neplaceri corabiiloru austriace in porturile sale.

Diarulu vienesu se mira incàtva de linistea, cu care a primitu lumea oficiala din Vien'a declaratiunile din Mesagiulu romanu. Se pare dice elu cà guvernulu austro-ungaru considera deja parthi'a de perduta, si cà voiesce a amaná solutiunea pêna la terminulu candu se va disolvá comissiunea dunaréna. „Cei din Bucuresci au semtitu tactic'a acést'a si de aceea se arata asié de nepasatori façia de dorintiele Austriei cá si candu noi amu fi miculu Regatu si Romani'a marea potere."

„W. allg. Ztg" si alte diare credu, cà la spatele Romaniei ar' stá Angli'a si dicu cà nu este bine a se radimá pe „perfidulu Albion."

Mesagiulu regalu.

(Urmare si fine.)

Productiunea nóstra agricola a fostu estimpu mai puçinu de càtu medilocia; desi avemu inca producte de exportatu, totusi acestu anu nu este dintre cei cari potu face se prospere financiele nóstre. Trebuie prin urmare se cautamu a margini cheltuilele nóstre ordinare, cá si in anii trecuti, la resursele efective, de cari dispunemu fara a avé recursu la imprumutari séu la noue imposite; càci imprumuturile nu trebuescu facute de càtu pentru acele lucrari, de cari au sè se bucure si generatiunile viitóre si pentru cari nè e permisu a pune o parte in sarcin'a loru. Inse cu tóta slabiciunea recoltei nu vomu incercá, nici in acestu anu, o scadere de venituri; contributiunile indirecte in genere, veniturile tutunuriloru, ale salineloru, ale timbrului, promitu unu sporu simtitoru. Desi tarifele introduse prin conventiunile comerciale suntu mai reduse la noi cá in ori-ce alta tiéra, càci neamu preocupatu de a intinde relatiunile nóstre cu alte state mai multu, de càtu a protege industri'a nóstra nascèndà, totusi, prin imbunatatirea administratiunei venitulu vamiloru cresce si elu din anu in anu.

Imbunatatirile si reformele in percepere ce vise voru propune de guvernulu meu, speru cà voru intinde acésta sporire si la veniturile directe.

Nu me potu opri de a constatá aci cà resultatele fericite ce le-amu obtinutu pêna astadi in administrarea financeloru nóstre, le datorimu in specialu prudintiei si spiritului de economia de cari amu fostu cu totii animatii; acestei impregiurari datorimu, cà amu pututu evita imprumuturile, chiaru in timpu de resbelu, si amu pututu redica creditulu statului atàtu de susu, in càtu conversiunea unei parti a datoriei nóstre publice ni s'a impusu cá o necesitate si ne-a permisu se reducemu, cu aprópe trei milióne pe anu, anuitatile ce avemu de platitu.

Cu tóte greutatile intempinate, cestiunea drumuriloru de feru este in ajunulu resolvarei dorite de tiér'a. Rescumpararea obligatiuniloru 6% ale societatii si inlocuirea loru prin obligatiuni de statu 5% s'a seversitu in conformitate cu legea votata de D-vóstra, fara a se spori anuitatea si fara a se prelungi termenulu de amortisare. Astadi suntemu in posessiunea mai a intregului capitalu, si, multiumita dreptatii instantieloru judecatoresci din Berline, vomu ajunge peste puçinu la definitiv'a solutiune a cestiunei.

De aceea si ministrulu Meu de lucrari puplice ve va presentá unu proiectu de lege specialu pentru administratiunea si exploatatiunea intregei retieli de cai ferate ale statului; asemenea va supune budgetulu loru respectivu aprobarei Camerei deputatiloru.

Pe langa tóte aceste lucrari guvernulu Meu ve va presentá proiecte de legi nu mai puçinu insemnate si menite d'a imbunetatii administratiunea si starea sociala a poporatiuniloru nóstre rurale. Astfelu, ministrulu Meu de interne va supune desbateriloru d-vóstre trei proiecte de legi prin cari va cere sè se modifice càte-va articole din legile comunale, judetiene si a tocmeleloru agricole, pentru ale pune mai in armonia cu Constitutiunea nóstra. Elu ve va supune asemenea unu proiectu de lege in privinti'a dreptului vendiarei beuturiloru spirtuóse in comunele rurale, si acésta in profitulu scóleloru si alu bisericei.

Ministrulu meu de justitia ve va presintá diferite proiecte de legi, reclamate de necesitati urgente, in specialu pentru reducerea dobèndiloru legale, pentru asigurarea unui controlu eficace asupra asiedieminteloru de unu interesu publicu, pentru infiintiarea asistentiei judiciare, pentru imbunatatirea catorva dispositiuni de procedura, in fine pentru modificarea legislatiunei esistente asupra tuteleloru.

Organisarea armatei, pentru care Camerele au aretatu totu-deauna celu mai viu interesu, se complectéza neincetatu, dobèndindu o mai mare soliditate. Vedu asemenea cu multiumire, justificandu-se ide'a, pe care amu avut'o inca din anii d'antai ai Domniei Mele, cà déca armat'a, in ori-ce alte parti, este unu elementu de ordine si de garantare, la noi ea are si o alta missiune, totu asié de mare: aceea de a contribui, alaturi cu scólele, la respandirea educatiunei si a invetiamentului.

Dela epoc'a reinvierei spiritului nationalu, invetiamentulu romanescu a reintratu in scóle. Numerulu acestora se inmultiesce pe fia-care anu si tota lumea aduce pétr'a s'a pentru redicarea edificiului invetiamentului nationalu.

Ministeriulu meu de culte si instructiune publica ve va supune o serie de proiecte menite a imbunatati si complecta legea astadi in vigóre la scoli, spre a asigurá mersulu mai regulatu si mai prosperu, mai cu séma invetiamentului primaru si celui profesionalu.

Suntu fericitu d'a constata, ca in acést'a lucrare concursulu armatei nu este din cele mai nefolositóre. Cine a vediutu scólele nóstre regimentare s'a pututu convinge de progresele ce facu soldatii, multiumita staruintiei si iubirei cu care corpulu oficierescu se aplica a secundá oper'a invetiamentului publicu. Tieranulu se intórce ast-felu la caminulu seu cu deprinderi de disciplina, cari contribuescu a pune regularitatea si ordinea in actele vietiei sale, si cu unu micu capitalu de cunoscintie care voru contribui la imbunatatirea conditiunei si traiului seu.

Cum vedeti, Domni Senatori si Domni deputati, déca ne ocupamu cu totii de armata, n'o facemu dintr'o pornire de ambitiuni nesocotite; din fericire Romanii au fostu pêna-acum feriti d'asemenea slabitiune; in tóte luptele loru trecute ei au cautatu numai a se aperá si a mantiené, ceea-ce era a loru. Tocmai acestei intielepte purtari, ce in toti timpii si-au impus'o, datorescu ei puterea ce au avutu d'a resistá si a'si pastrá individualitatea loru neatinsa; si este de observatu cà, din tóte statele ce s'au redicatu dupa caderea Imperiului Romanu, in Europ'a resariténa, si care au avutu se sufere invasiuni succesive, Romani'a este póte singurulu statu care a remasu neatinsu, pêna asta-di. — Déca dèru ne ocupamu cu tóta grij'a de organisatiunea armatei, o facemu pentru cà dorimu a ne pune càtu mai curendu, si sub tóte raportele, in positiune de a pastrá loculu ce 'lu-amu dobenditu prin sacrificiile nóstre si prin simpatiile mariloru puteri; o facemu convinsi cà numai prin desvoltarea necurmata a tuturoru puteriloru natiunei, vomu puté fi unu elementu de ordine, de pace si de progresu in Oriintele Europei.

Domniloru senatori!

Domniloru deputati!

Intinsu si roditoru este campulu activitatei Dvóstre legislative in actual'a sessiune. Dupa ce ati incheiatu bolt'a edificiului nostru politicu, o sarcina noua si nu mai puçinu laboriósa incepe de acum pentru D-vóstra, aceea de a consolida marea opera la care a lucratu unu lungu siru de generatiuni spre a fundá statulu romanu; de a indrepta, prin mesuri intielepte si prevediétóre, aceea ce nestatornici'a timpuriloru si prip'a evenimenteloru a pututu lasa inca nedeseversitu. Suntu convinsu cà si in acést'a sarcina Representatiunea nationala va fi, cá in totu-d'a-una, la inaltimea menirei sale, si ori-cari ar' puté fi deosebirile de pareri in privinti'a midilóceloru celoru mai nemerite spre a ajunge la solutiunea cestiuniloru supuse deliberariloru D-vóstre, deosebiri cari este firescu sè se produca in sinulu unoru mari corpuri in cari se desbatu interesele diverse, in cari suntu representate forte vii si inteligente ale societatii, suntu bine incredintiatu inse, si intregulu nostru trecutu este spre acést'a celu mai siguru garantu, cà ori-candu se va atinge de onórea si de drepturile nóstre nationale, aici, cá si pe Tronu cá si in tiéra, nu va mai fi de càtu unu cugetu care va tiné destepte tóte mintile, care va face se bata fratiesce tóte animile, care va afla gata tóte devotamentele, tóte barbatescile sacrificii: Romani'a, pe care pururea Dumnedieu s'o binecuvinteze!

Sessiunea ordinaria a Corpuriloru Legiuitóre este deschisa:

CAROLU.

(Urméza semnaturile ministriloru.)

Din camer'a romana.

Camer'a romana s'a constituitu alegèndu de presedinte pe d. Dumitru Bratianu, care urcandu-se la loculu presidentialu a rostitu urmatórea vorbire:

„Dloru deputati! Dragii mei colegi! Asta-di am fericirea a nu vedé in alegerea d-vóstra de càtu stim'a si simpatiile cu cari me onorati (aplause). Sunt adèncu miscatu. Ce ve potu dá in schimbu? Gratitudinea mea, fia ea càtu de mare, o semtu, nu este destula. Ve dau activitatea mea, esperienti'a dobèndita prin lucrarea intregei mele vieti; ve dau totu ce posedu, ve dau inteliginti'a si anim'a mea.

D-loru! ori-cari ar' fi fost voturile cari m'au redicatu la presedinti'a, odata alesu, sunt presidintele intregei Adunari, si, cá atare nu voiu càutá nici in drépt'a nici in stàng'a. Gàtulu presidintelui d-v., d-loru, este tiépànu cá alu lupului; elu nu se póte incovàia. Dètoriile mele sunt aceleasi façia cu fia-care dintre d-v., ori-care ar' fi personalitatea s'a si partitulu la care apartiene. Ast-felu intielegèndu rolulu meu, cutezu a dice, modesti'a la o parte, cà alegerea ce ati facutu in persón'a mea, nu este póte tocmai nenemerita. Nu dóra cà me credu mai bine inzestratu de natura, mai priceputu séu mai patriotu decàtu unu altulu. Din contra, calitati batètóre la ochi nu amu o sciu. Micele mele calitati sunt, de me potu esprimá astfelu mai multu pasive, dér' cari la presiedintie póte 'si au si ele valórea loru. Sunt pilotu, d-loru, sciu se resistu, càndu dau in greu, atunci me simtu mai tare; nu me temu de nimeni, nici chiaru de mine insumi (aplause); n'am nerve, n'am màncàrimi; nu suntu ispititu de dorinti'a d'a avé trecere pe langa d-nii ministri, si asta are unu induóitu avantagiu, càci ast-felu nici d-nii ministri nu voru fi ispititi d'a cautá se aiba trecere pe langa mine (aplause).

Nici odata nu ve voiu dá ocasiunea se ve aduceti aminte de proverbiulu: màna pe màna spala si amènduóe obrazulu. Nu, d-loru; càci asemenea spàlacanii nu se facu tocmai cu aiasma; ele nu spala, mànjescu obrazulu.

D-loru! disele mele se nu ve faca se credeti cà eu sunt ostilu guvernului, ochii unora din ministri póte se nu'mi placa; póte se nu'mi placa ochii a nici unuia dintr'insii; dér' guvernulu nu estè alu ministriloru, este alu tierei, si presedintele camerei nu póte fi contra guvernului (aplause).

Din contra, d-loru, sunt unu amicu alu guvernului si unu adeveratu amicu, fara preventiuni si fara slabiciuni, care nu se póte induce in erori.

Cá presiedinte alu Camerei 'i voiu inlesni mersulu prin staruintia' si corectitudinea ce voiu pune in dirigiarea desbateriloru si a lucrariloru Adunarei. Cá deputatu, 'lu voiu sprijini cu caldura candu va face bine, precum voiu cautá cu aceea-si ardóre, alu opri càndu 'lu voiu vedé intrandu pe cài retacite.

D-loru, credu, cà simtiemintele acestea trebuie se le aiba ori-ce omu care 'si are mintea si anim'a la loculu loru, nu me indoiescu dér' cà le impartasiti si d-v. toti.

In adeveru, ce sunt ministrii? Ce suntemu noi? Suntemu impreuna, de me potu esprimá astu-feliu, membrii consiliului de administratiune alu unei societati anonime, ai carei actionari sunt toti locuitorii acestei tieri, tiér'a intréga, ministrii sunt directorii si noi suntemu censorii. Détori'a dér' si interessulu nostru ceru, nu se facemu greutati guvernului, ci se cautamu, din contra, impreuna cu dênsulu, se facemu sè se urce actiunile societatii, se facemu se prospere societatea.

Póte se-mi dica cine-va cà guvernulu acest'a are pecate; asié este, are pecate; dér' cine n'are pecate? A cui e vin'a? Respunderea este óre numai a lui? Nu, d-loru, respunderea este si a nóstra; si respunderea nóstra e inca mai mare, càci noi putemu mai multu, guvernulu noi ilu damu; prin noi traiescu guvernele.

Dér' d-loru, multe lucruri nu sunt ceea-ce ar' trebui se fia, si puçini ómeni sunt la loculu loru. Dér' multe rele bantuie acést'a tiéra, si, in presinti'a loru, vediendu usiurinti'a cu care lucramu, indiferinti'a, intielenirea nóstra, 'mi-amu disu una din duóe, séu reulu este asié de mare cà ne-amu zapacitu, cá unulu care fiindu cuprinsu de flacari in casa 'si pierde mintiele, si voindu se deschida usi'a, cá se scape, o inchide, in locu se iè apa pune man'a pe untu de lemnu si'lu arunca pe focu, séu cà imensitatea reului ne-a descuragiatu, ne-a abatutu intr'atàtu in càtu amu ajunsu se credemu, cà nu mai este nimicu de facutu, si amu lasatu totulu in vóia intemplarei. Pe mine, d-loru, reulu, care ne bantuie m'a ingrijatu multu; o ból'a urita, contagiósa, cium'a animei, a inceputu s'atace stratele nóstre sociale si a se strecurá pêna in colib'a satênului (aplause). D'aceea m'am decisu se stau aici, se veghiezu langa fiii si fratii mei, cari suferu. De nu voiu puté face mai multu, 'i voi incaldi cu caldur'a suflarei mele pêna candu o suflare mai puternica va veni se risipésca atmosfer'a otravita, care a facutu deja multe victime; si acea suflare purificatóre trebuie se vina, va veni; cu puterea credintiei mele voiu scóte-o din pepturile nóstre; voi sunteti representantii, voi sunteti plàmànii Romaniei (aplause prelungite).

. . .De vomu fi tari in intru, celu mai din urma dintre noi va avé mai multu spiritu si mai mare autoritate pe langa puterile straine de càtu ar' avé fiindu slabi, omulu nostru de statu celu mai emininte.

Trebuie s'o recunóscemu, dloru, situatiunea nóstra interna lasa de doritu, avemu mari greutati in tiéra; si cum ar' puté fi altminteri, déca acele greutati se gasescu chiaru aici in guvernu si 'n Camera, greutati cari nu provinu de càtu din gresit'a nóstra procedere, din relele deprinderi ce amu contractatu.

In adeveru, cum lucramu noi? Aci, ministrii si deputatii prin complesintie reciproce se slabescu, pierdu prestigiulu, autoritatea, de care au trebuintia, si lucrulu publicu sufere; aci, ne tienemu in esiecu, ne paralisamu, ne absorbimu unii pe altii. Noi voimu se guvernamu, pretindemu se impunemu ministriloru departarea ori numirea cutàrui séu cutàrui agentu alu puterei esecutive, pe candu respunderea este numai a loru; ministrii, din partele, voru ei sè legifereze; la cea mai mica cerere ce ne facu, de gasescu impotrivire, ne amenintia cu a loru retragere, si noi trebuie se ardicamu manile, càci nu putemu avé in tóte dilele, si une-ori póte de mai multe ori pe di crise ministeriale.

„D-loru se luamu aminte càci acestu jocu este fórte periculosu!" diçe mai departe vorbitoriulu aratandu, cà chiaru sistemulu representativu s'ar' poté periclitá prin elu. „Amu trecutu furi'a teneretiei parlamentare; amu devenitu maturi, nu convine dér' se gasimu singur'a nóstra multiamire intru a ne luá la trantéla si a face discursuri academice. Se ne punemu dér' pe lucru cu tóta seriositataa si cu anim'a intréga. . ."

D-lu Bratianu propune apoi sè se faca si desbata respunsulu la Mesagiulu regescu in 2—3 dile se vina indata budgetele la rêndu, siedintiele se dureze 6 óre pe di; sè se voteze budgetele inaintea serbatoriloru; sessiunea de trei luni se nu se prelungésca decàtu cu 15 dile. Prin scurtarea duratei sessiunei se aduce o economia insemnata statului, ministru càstiga timpu a'si vedé de departamente si deputatii de interessele loru. D. Bratianu termina discursulu seu cu urmatórele cuvinte:

„D-loru, in aceste trei luni ale sessiunei nóstrè ordinare se fimu ceea-ce este soldatulu in campania; se n'avemu altu gandu, alta tinta, alta ocupatiune, de càtu implinirea mandatului nostru de deputatu. Eu unulu, d-loru, ve promitu s'aducu in lucrarile Adunarei totu devotamentulu, de care sunt capabilu, si sunt capabilu de devotamentu, càci am credintia. Credu, nu numai in bine intr'unu modu abstractu; credu in binele ce putemu face, ce avemu se facemu, ce vomu face noi. Dér', d-loru, de vomu sci se intrebuintiamu bine resursele fara sfêrsitu de care putemu dispune, tiér'a nóstra va ajunge la o prosperitate si la o tarie pe care se le invidieze cele mai mari imperii. — Avemu o positiune geografica si topografica din cele mai avantagióse; suntemu de tóte partiile incungiurati de Romani; avemu tiér'a cea mai bogata; avemu unu poporu inteligentu, impressionabilu, aptu la tóte, sobriu, vertosu, omogenu, cum nu mai este altulu in lume; Dumnedieulu Romaniloru este celu mai puternicu, càci este celu mai dreptu; si ne mai putemu indoi cà tóte cele scrise in anima Romanului se voru implini? Se ne punemu, o mai repetu, cu tóta anim'a pe lucru, fara convoatise, fara ura, fara preventiuni, fara slabiciune, si noi insine vomu gasi piétr'a filosofala, earb'a fiéreloru, care sè ne deschida tóte tesaurile morale si materiale ale Romaniei; vomu face se nu se mai dica: tiéra buna, rea tocméla; ci sè se póta dice: tiéra buna, buna tocméla (aplause prelungite).

In fine se procede la alegerea vice-presiedintiloru si se alegu d-nii C h i t i u, gener. D. L e c a si P. A u r e l i a n u. D. Marzescu intrunindu prea puçine voturi se va face unu nou scrutiniu.

Brasiovu, 17/29 Novembre a. c.

(A d u n a r e a g e n e r a l a a R e u n i u n e i f e m e i l o r u r o m a n e d i n B r a s i o v u.) Fiindu Maiestatea Sa Imperatés'a si Regina Elisabeth'a Patrón'a Reuniunei, si fiindu in 7/19 Novembre a. c. diu'a onomastica a Inaltei Patróne s'a tienutu, conformu statuteloru, in acésta di adunarea generala ordinaria a Reuniunei dupa prandiu la 3 óre in sal'a de desemnu a instituteloru romane ort. res. din Brasiovu.

Din cele ce s'au pertractatu in acésta adunare publicamu urmatóriele:

1. Reuniunea a pertractatu si in anulu acest'a subventiunile ordinarie si anume:

a) la scól'a de fetitie din Brasiovu	800	fl. v. a.
b) la scól'a de fetitie din Blasiu	400	fl. v. a.
c) la scól'a de fetitie din Sibiiu	300	fl. v. a.
d) la scól'a de fetitie din Campeni	50	fl. v. a.
Cu totulu sum'a de	1550	fl. v. a.

2. Comitetulu a ingrijitu, cá scólele subventionate de Reuniune se fia representate la espositiunea nationala dela Sibiiu, contribuindu conformu conclusului adunarei generale precedente unu ajutoriu de 80 fl. v. a. cu scopulu, cá si acele eleve, cari nu dispunu de midilóce se póta prepará óre-cari lucruri pentru expositiune.

Este de observatu, cà lucrurile seversite in socotél'a acestui ajutoriu, cadu in favorulu Reuniunei.

3. In urm'a demissionarei fostei profesóre, d-sióra Carolin'a Teclu, s'a alesu cá profesóra pentru lucrulu de mana d-n'a Elis'a Muresianu.

4. Averea Reuniunei s'a administratu in anulu acesta prin d-na cassierés'a Agnes Dusioiu, purtàndu tóte afacerile cassei in cea mai buna regula.

Averea Reuniunei a fostu la incheierea socoteleloru de **38,181** fl. **88** cr. v. a.

5. Numerulu membreloru, care si-au respunsu tax'a anuala a fostu si anulu acesta 84; éra 19 dame au contribuitu tax'a de membre binefacètórie.

Restringêndu-ne la aceste momente noue mai insemnate din viéti'a Reuniunei, si recunoscêndu meritele ce ie au damele române din Brasiovu pentru redicarea fondului Reuniunei pêna la sum'a aratata mai susu, asiu puté dice cà densele emuléza cu barbatii loru intru respandirea luminei sciintieloru si a bunei educatiuni, dupa ce scimu, càtu de multu au contribuitu si contribuescu inca si astadi acestí'a pentru sustienerea atàtoru institute de invetiamêntu, si déca avemu vr'o dorintia, apoi acést'a este: cá exemplulu Brasiovenilor se afle imitatiune i n t ó t e p a r t i l e locuite de romani.

X.

Program'a

desvelirei statuei lui Ión Eliade Radulescu.

In diu'a du 21 Novembre v. Sambata la órele 12 gard'a cetatianésca cu music'a va ocupa locu de a drépt'a si de a stang'a statuei in façi'a bulevardului.

Autoritatile si persónele invitate voru ocupá locurile reservate de comitetulu statuei.

Principele Dimitrie Grigore Ghic'a, presiedintele comitetului, va deschide solemnitatea.

D. Hajdeu va tiené unu discursu in numele comitetului statuei, si d. ministru alu instructiunei publice, V. A. Urechie va respunde.

In urm'a acestui discursu, statu'a se va desvêli si music'a va càntá imnulu nationalu.

Se voru depune apoi corónele pe treptele statuei.

Solemnitatea se va inchia prin cantarea musicei si retragerea gardei.

Sunt invitati la acésta solemnitate:

Prea Sf. Sinodu, d-nii ministri, corpurile legiuitóre, curtea de cassatia, curtea de apelu si tribunalele, curtea de compturi, inaltii functionari civili si militari, academi'a romana, rectoratulu si d-nii profesorii liceeloru, gimnasieloru si tuturoru scóleloru cu elevii, representantii presei romane, societatile literare, primari'a capitalei si consiliarii comunali, primarii si consiliarii comunali ai capitaleloru de judeçie, consiliarii judecieni din tiéra, corpulu avocatiloru, directiunea teatrului nationalu si toti artistii dramatici. Efori'a spitaleloru civile Epitropi'a asiediaminteloru Brâncovenesci. — Jockey-club, clubulu romanu, clubulu conservatoriioru, clubulu militaru, clubulu tinerimei, clubulu regalu, clubulu liberalu, seminariulu Nifonu, directiunea si profesorii „asilului Elena," scól'a pentru invetiatur'a poporului romanu, scól'a libera de sciintie administrative, scól'a de comerciu, conservatorulu de musica, camer'a de comerciu, societatea Daci'a-Romana, cas'a de depuneri, creditulu ruralu, creditulu urbanu, banc'a nationala, directiunea regala a drumuriloru de feru, creditulu mobiliaru, societatea de constructiuni, societatea Concordia, societatile de agricultura si industria, societatea „Prevederea", societatea „Economi'a" si tóte societatile de economie din tiéra, societatea „Medicala," tipografii si librarii, tóte persónele cari au contribuitu la ridicarea acestei statue.

Comitetulu Statuei.

Din tiér'a ursiloru.

Feuilleton de F. S c h i f f k o r n, publicatu in „N. Fr. Pr."

„Baiatulu meu de colea a facutu cunoscintia cu jupânu Martinu chiaru cá copilasiu de vre-o siépte anisiori si inca o astfeliu de cunoscintia, incàtu si acuma 'si ia càciul'a de elu cá de unu solgabireu. Pêna se ferbe mamalig'a, n'ar' fi reu, domnule, se 'si istorisésca patiani'a, càci vediu eu cà cu somnulu e gat'a de acumu." Asié gràieá betrânulu Dumitru Vandrosiu, rostogolindu o sdravena buturuga in flacarile ce se inaltiau mai bine de unu stânjenu si la a caroru caldura ne mai inmuiamu nitielu inghetiatulu trupu.

„Oho! taica", respunse Gavrilu — asié se chiamá „baiatulu", care desi n'avea mai multu de noue-spre-diece ani, era inaltu cum se cade cam de vreo siése urme de cele bune, „mai suntu ei destui, cari 'si iau càciul'a de dumnelui si cari ar' puté povestí istorii cu multu mai frumóse." Aceste cuvinte erau rostite de buna séma in pild'a lui Luc'a, fiiului celui mai mare alu lui Dumitru — unu voinicu totu cam de marimea fratine-seu déra cu multu mai bine legatu cá dênsulu — carele simtindu de unde bate vêntulu grai cam incurcatu, dér' cu unu surisu binevoitoru: „Asié e, Gavriile. Astadi inse se ve aretá cum se cade cine se intielege mai bine cu jupânu Martinu, cà, dieu, nu mi-ar' pre placé se fiu de risulu d-lui oficiru."

„Da, da!" respunseiu eu intindiêndu flecailoru ploschiti'a mea plina cu rumu; „nu sciu cui nu i s'ar' face perulu maciuca, cându s'ar' vedé façia in façia cu mosiu Ilie necajitulu."

Ce e dreptu nu putea se fia pe lumea lui D-dieu locu mai potrivitu pentru astfeliu de istorii, cá loculu unde ne aflamu.

Pe vêrvulu Godianului, care se redica falnicu pêna la o inaltime de siése mii de urme la marginea Ardélului si a Romaniei, adapostiti de o stânca uriiasia asteptamu noi, trei Români din statulu din apropiere „Gradiste" si eu, diorile dilei, cá se incepemu gón'a pe care ne poruncise administrati'a paduriloru imperatesci se o facemu in potriv'a lui Nicolae blanosulu.

Pe vremea aceea — voru fi trecutu de atunci mai bine de duóediecí de ani — Ardélulu se putea numí cu mai multu drepte decàtu astadi „tiér'a ursiloru", de óra-ce dupa revolutia, nefiindu iertatu ori si cui a tiené arme, atàtu ursulu càtu si lupulu avea dreptulu de a petrece nesuperati unde le cerea anim'a si a luá darea cuvenite dela tóte dobitócele cu patru picióre din tiéra. Numai tómn'a erau nelinistiti vre-o duóe, trei septemàni, càndu se faceau mari venatori — firesce, nu pentru ocrotirea dobitóceloru acumu pomenite, ci numai si numai pentru desfatarea „domniloru" — se faceau mari vênatori, dicu, sub conducerea comandantului militaru,

a principiului Schwarzenberg, unulu dintre cei mai insemnati Nimrodi de pe timpulu seu.

Càtu se sporisera vitejii padurei sub acésta „parintésca oblàduire“, se póte vedé din impregiurarea, cà desi venatorile despre care e vorb'a se planuiau cu luare aminte, desi lua parte la ele càte optu pêna la duoespredicce sute de haitasi si optudieci pênà la o suta de puscasi si desi in fia-care anu se prapedeau la aceste venatori oficiale càte cinci sute de lupi si siésedieci de ursi, totusi dihaniile nu se impucinau de locu. Ba din potriva se bagá de séma, cà asemenea espeditiuni aducu dupa sene cu totului totu altcev'a, se bagà de séma càta istetime au selbaticii dusmani.

Cátu de mari erau aceste espeditiuni si cu càta socotéla se faceau ele, ci totusi cei mai multi din protivnicii incungiurati aprópe din tóte partile totu se retrageau la timpu potrivitu pe „teritoriu neutralu“.

Dieu, pare-ca aveau si ei iscóde in taber'a dusmana, pare-ca aveau si ei unu feliu de statu majoru, care mantuiea pe cei din pregiurulu seu prin adêncile sale cunoscintie. Locuitorii „teritoriului neutralu“ se multiameau in curêndu de cinstea facuta, de óra-ce vitele loru trebuiea se platésca dare impatrita si incincita óspetiloru cu blani cafenii si negre.

Totu o astfeliu de asupréla indemnase pe administrati'a paduriloru dintre valea Hatiegului si a Sebesiului se dè ascultare numeróseloru plangeri ale tieraniloru si se ie la respundere pe talharii, cari cutezasera se puna lab'a diu'a la amédia mare chiaru pe vac'a unui paduraru unguru, care vaca pascea in apropierea satului Gradiste.

Dupa spus'a betranului Dumitru, care cunoscea cá 'n palma potecele si cotiturele codriloru si muntiloru, cu musc'a pe caciula ar' fi fostu o familia de ursi, care alungata fiindu in venatórea dela Sibiiu, s'ar' fi asiediatu in locurile acestea. Famili'a despre care e vorb'a voiamu noi se-o cercetamu in diori de di. Se luasera tóte mesurile cá jupânu Martinu sè nu bage de séma prea de vreme.

Barbatii din trei sate de munte, vre-o suta cinci-dieci cu totii, erau luati cá gonaci si trebuiau se inainteze desu de diminétia in forma de arcu spre loculu unde erau asiediati venatorii. Acesti'a, treidieci la numeru, fusesera condusi prin intunereculu noptii de nisce padurari tocmai in vêrvulu muntelui, façia in façia cu gonacii si acì se asiediasera in grupe mici cá se póta fi la loculu loru, càndu se va incepe gón'a, Dumitru si fiii sei, cari astadi erau armati cu pusci alcatuiau o astfeliu de grupa, ér eu insociamu pe betrànulu carele 'mi slugise de caleuza in escursiunile mele prin munti — 'lu insociamu dicu nu cá venatoru, caci n'a lasatu D-dieu pe lume tîntasiu mai reu cá micimea mea, ci cá insufletitu admiratoru alu firei si alu vietatiloru ei. Nici-odata n'am intardiatu, candu mi s'a datu prilegiu, sè petrundu cu mintea totu mai adêncu chipulu cum traiescu celelalte fiintie din codrii si din campii.

In sfêrsitu mamalig'a erá gat'a si cu lapte dulce se potrivea minunatu atunci diminéti'a. Scurtele pipe ale Romaniloru si çigar'a mea erau aprinse, si inveliti in caldurósele cojóce priveamu voiosi cu spatele càtra stànc'a, pe de-asupr'a jarului de dinaintea nóstra la chipulu ce se aflá inaintea ochiloru nostri. Blandele radie ale lunei, ce erá aprópe de a apune si négr'a umbra a uriasiloru munti dau acestui chipu unu aspectu de totu minunatu. Josu la piciórele nóstre se estindea fiorós'a vale a Hatiegului; din càndu in càndu se zareau fàsii din valcic'a luminata de albele radie ale lunei jucàndu si furisiendu-se cá nisce sierpi de argintu; de amênduoe partile se ridicau dreptu in susu déluri negri si si mai susu se vedeau inaltele stànci ale muntiloru din tinutulu Hatiegului. Vervurile crestate ale acestoru munti luminate de tainic'a luna formau o màndra coróna, o coróna de rubine, o coróna vrednica de maiestós'a frunte a unui uriasiu alu muntiloru. Peste tóte aceste comori 'si aruncase nóptea velulu seu impodobitu cu stele, ér' ventulu adià dulce si regulatu, cá si càndu ar' fi fostu resuflarea adormitiloru uriasi din Carpati.

„Tocmai imbracasem cióreci mai antàiu si mai antaiu in viati'a mea si me incaltiasem cu nesce opinci noue de noutia, domnule, incepù Gavriilu, fiiulu celu mai micu alu lui Dumitru, „si prin urmare nu me mai incapea pelea de fudulu ce eram. Acum'a de geab'a nu me puteamu eu fudulí, ci trebuíiu se padiescu oile pentru antai'a óra singuru singurelu — si dreptu sè ve spunu, nu 'mi prea venea la socotéla, càci 'mi-erá frica de mam'a padurei, de care audisem pe bunic'a povestindu sér'a la focu, cà se ie dupa baiatii cei rei.

Dér' n'aveam ce face, càci altfeliu nici urma de cióreci si de opinci; prin urmare me dedui dupa peru si me induplecai se remanu singuru. Cum se departà taic'a, me pitulaiu cu totulu in cajoculu lui, socotindu, cà déca va venì mam'a padurii, se créda cà este o óie si se nu me iè. Nu sciu càtu voi fi siediutu asié, destulu numai cà adormíiu cá pamentulu si càndu me desteptai, simtíiu cà me ridica cine-va de josu si me duce cu sine. E mam'a padurei! gendíiu eu plinu de groza, dér' nu cutezaiu se dicu nici càrcu. Bagu de séma inse cà dihani'a ce me furase incepe a mormai si indata mi vine in minte cà nu me aflu in braciele mamei padurei ci in labele lui mosiu Ilie necajitulu. Chipulu cum calcá talharulu in a carui stapanire me aflam me intaresce in acést'a credintia. Deodata vedu stele verdi inaintea ochiloru, mi se intuneca mintile si me lasu in nadèjdea lui D-dieu. Sudori, sudori me treceau si nu 'mi venea de locu la 'ndemàna. Dela o vreme incepu eu se me gàndescu, nu cum-va mai este vre unu chipu de scapare, càci bine sciam ce erá se m'astepte. Taic'a 'mi spusese cà ursulu are obiceiu se duca puiloru sei fiintie vii, care le placu cu ómaltu mai multu decàtu mortacinile.

Si asié trebuiá se fia si cu mine, càci ursulu me tienea in labe cu mare grija, in tocmai cum 'si tiene o maica pruncusiorulu adormitu. Cá fulgerulu 'mi trece prin minte planulu, se me lasu usiurelu inderetu si se iesu din cajocu puçinu càte puçinu. Cum planuiescu, asié si facu. Ei acumu cu piciórele scapu eu cum scapu, dér' mai incolo pace. Pándescu eu pêna càndu da jupànulu de o grópa peste care avea se tréca si càndu simtiiu cà me lasa cu-o laba si me iea cu cealalta subsuóre intocmai cum iea postasiulu pachetele, „acumu e vremea!“ dicu, si iute-iute me strecuru din cojocu, 'mi iau piciórele de-a umere si-apoi tunde-o nene, de 'mi scaparau càlcaiele si nu altfeliu. Pêna dici „ce faci“ si ajungu la d'albele oitie care pasceau linistite cá si candu nu s'ar' fi intemplatu curatu nimic'a.“

„Si scii d-ta de buna séma cà erá ursu, séu va fi fostu cine-va care se fi facutu o gluma mai grósa?“ 'lu intrebai pe Gavriilu, care tocmai 'si desfundá pip'a voindu se-o imple din nou.

„Chiaru asié gandeam si eu domnule,“ incepù Dumitru, „si nu sciu cum ar' fi scapatu baiatulu din man'a mea nescarmenatu, déca nu asiu fi vediutu insu 'mi cu ochii mei urm'a dihaniei si déca nu asiu fi gasitu cojoculu numai petece. De buna séma mosiu Ilie 'lu dresese asié de bine. Se vede ca dupa-ce a saritu gróp'a si a bagatu de séma cà ói'a 'si esise din pele, s'a superatu focu.“

„Ei, de-asiu fi pututu, asiu fi facutu si eu asié adi o septamana,“ respunse ridiendu fratele celu mai mare, „dér ce se-i faci necasului?. . Nu poti se-ti iesi din pele candu vrei. Am fostu silitu se me lasu cum se cade in grij'a picióreloru si slava Domnului! nu m'au datu de rusine.“

„Dieu, p'aci se te pape afurisitulu“ grai betranulu; „dér' hai mai de graba, spune-ne istori'a, cà n'avemu timpu de perdutu!.“

„Istori'a mea este scurta de totu, incepù Luc'a linistitu. Pe candu fratele seu erá numai vietia, dênsulu nu 'si prea esiea din fire, ci pastrá o racéla ce-i siedea de minune.

„Apoi se scii, d-le, ca Mariuc'a e o fata cá unu angeru. O singura gresiéla are. Anume prea-i place se rida de toti si de tóte si se 'si arete albii sei dinti si . . . da, da n'o se mai lungescu vorb'a, adauge elu, vediendu cà betranulu da semne de nerabdare, „si cum dicu, pe langa tóte acestea Mariuc'a móre dupa miere. Tocmai aflasem o scorbura de fagu unde se asiediase unu roiu de albine selbatice si intr'o di, n'am de lucru, me ducu se-i facu voi'a copilei. Bine ajungu eu, implu ól'a ce o luasem cu mine, dér' candu se pornescu inderetu bagu de séma cà nu eram singuru ci ca aveam unu ortacu care se uitá la mine asié de frumusielu incatu mi se facù perulu maciuca. Dieu, d-le, am mai vediutu ursi, der' o bidigania cá celu din façi'a mea nici in visu nu visasem. Arma n'aveam la mine, càci de! scii d-ta, d-le oficiru, noi suntemu Romani si mai scii pecatele. . .“

„Bine, bine“ 'lu intrerupse Dumitru cu grabire, „par'ca si puteai face mare isprava cu pusc'a. Dér' da mai iute si nu perde firulu povestirei.“

(Va urmá.)

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 30 Novembre st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	119.60	Imprumutulu cu premiu ung.	127.—
Imprumutulu cailoru ferate ungare	133 25	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	113.—
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	91.50	Rent'a de harthia aust.	77.30
dto. (II-a emissiune)	109.—	„ de argintu „	78.10
dto. (III-a emissiune)	97.30	„ de auru „	93.85
Bonuri rurale ungare	99 30	Losurile din 1860	133.25
dto. cu cl. de sortare	98.50	Actiunile bancei austr.-ungare	837.—
Bonuri rurale Banat-Timis.	98.75	„ bancei de creditu ungare	360.50
dto. cu cl. de sortare	97.70	„ bancei de creditu austriace	362 75
Bonuri rurale transilvane	99 —	Argintulu	—.—
„ croato-slav.	99 50	Galbini imperatesci	5 58
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	97.—	Napoleond'ori	$9.40^{1}/_{2}$
		Marci 100 imp. germ.	58 —
		Londr'a	118 55

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si Fiu Henricu.